Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Leren bewust (samen)werken aan preventie

BG-dagen 2026

Femke Abma (RIVM)

Suzanne Orhan Pees (RIVM)

In samenwerking met NVAB, NSPOH, SGBO en Amsterdam-UMC

Disclosure belangen sprekers

(potentiële) belangenverstrengeling	
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven invullen	Sprekers: Geen belangen Onderzoek gefinancierd door ZonMw
• Sponsoring en onderzoeksgelden • Adviseurschappen en honorarium incl. sprekersvergoedingen > € 500 • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk …..	

Doel workshop

- Bewustwording vergroten over wat je als bedrijfsarts kunt doen aan preventie
- Informeren over nieuwe scholing over (samen) werken aan preventie

Even voorstellen

SUZANNE ORHAN PEES

FEMKE ABMA

Elkaar leren kennen

Via de yellenge app

Preventieve taken van de bedrijfsarts

Wat is preventie?

- Voorkomen van klachten, ziekte en/of langdurig verzuim.
- Meestal is er géén sprake van een gearticuleerde vraag bij werkgever of werknemer.
- Taak voor de bedrijfsarts: De behoefte tot preventie afleiden van
  - de gezondheidstoestand van werknemer(s)
  - het verzuim van werknemer(s)
  - inzoomen op mogelijke risico’s voor een specifieke groep.

Preventieve taken van de bedrijfsarts

Periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) en preventief medisch onderzoek (PMO)

Preventief spreekuur en werkplekbezoek

Overleg met sociaal-medisch team, OR, preventie-medewerker, werkgever, andere arboprofessionals

Toetsen en adviseren over de RI&E, adviseren over arbo- en preventiebeleid

Arbeidsomstandighedenwet 2017

- Preventie (door bedrijfsarts) meer centraal komen te staan, o.a.
  - Basiscontract
  - Open spreekuur / arbeidsomstandighedenspreekuur
  - Vrije toegang werkvloer
  - Adviesrol bedrijfsarts
  - Duidelijkere rol preventiemedewerker
- Desondanks blijft de focus in de praktijk liggen bij verzuimbegeleiding.
- De preventieve rol van bedrijfsartsen kan dus verder versterkt worden!

Veel bedrijfsartsen willen zelf ook meer preventie!

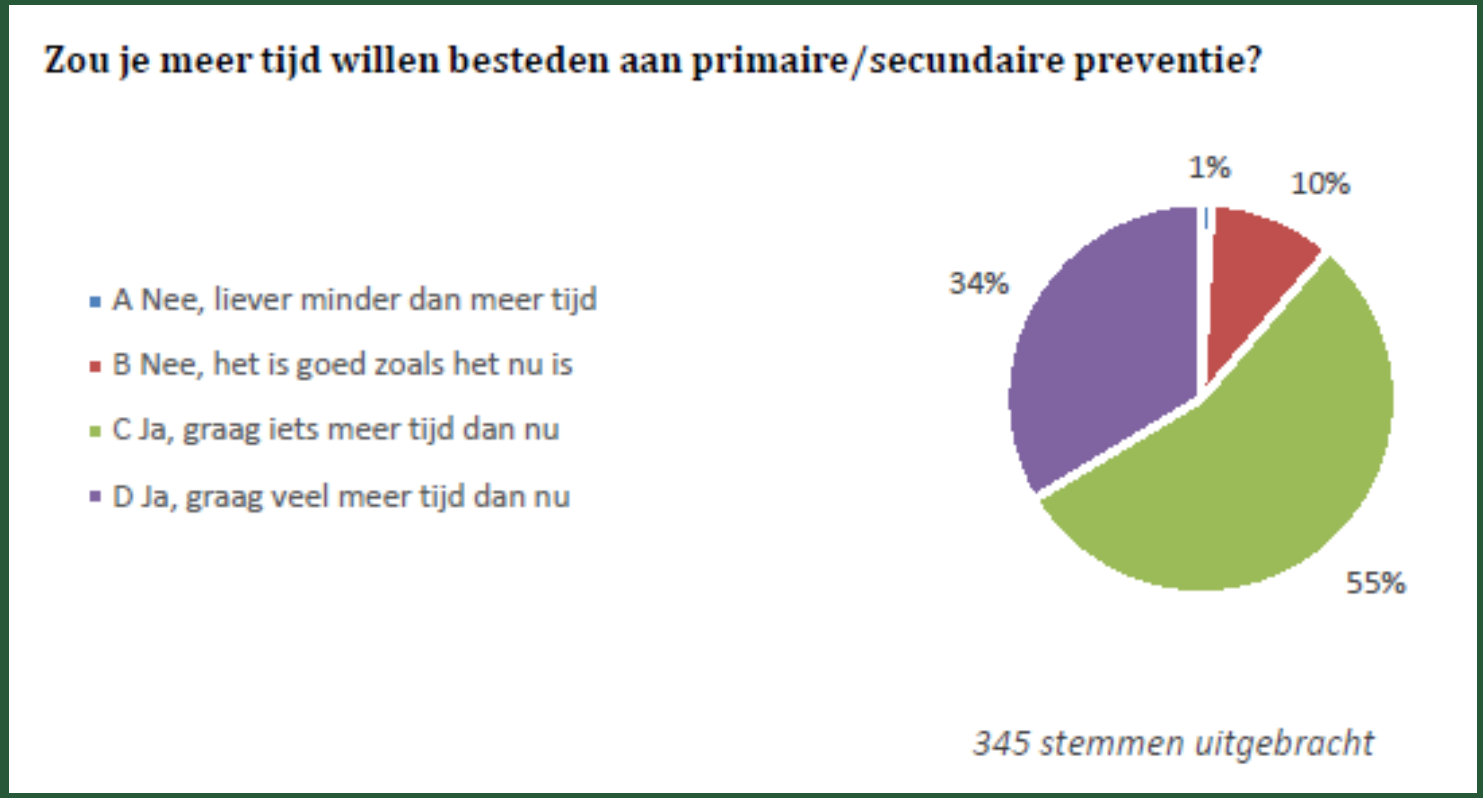

Bron: BG-dagen 2022, keynote Van der Beek

Belemmerende factoren

- Onvoldoende kennis over inhoud en meerwaarde van preventie bij werkgever en werknemers
- Onvoldoende multidisciplinaire samenwerking
- Onvoldoende kennis en vaardigheden bedrijfsarts

Een werkgever wil vaak op termijn wel iets met preventie, maar nu moet gewoon dat verzuimcijfer omlaag.

Belemmerende factoren

- Onvoldoende kennis over inhoud en meerwaarde van preventie bij werkgever en werknemers
- Onvoldoende multidisciplinaire samenwerking
- Onvoldoende kennis en vaardigheden bedrijfsarts

Bevorderende factoren

- Combineren preventieve taken met andere taken
- Samenwerking opzoeken met anderen

Hoe kan de uitvoering van preventieve taken door de bedrijfsarts versterkt worden?

- IM-PROmPt studie: IMplementation of PRevention by Occupational Physicians
- Ontwikkeling en evaluatie van een interventie voor bedrijfsartsen
  - Programma voor 3 bijeenkomsten voor intercollegiale toetsing (ICT) groepen
  - Ontwikkelen persoonlijk actieplan en uitvoeren doelen

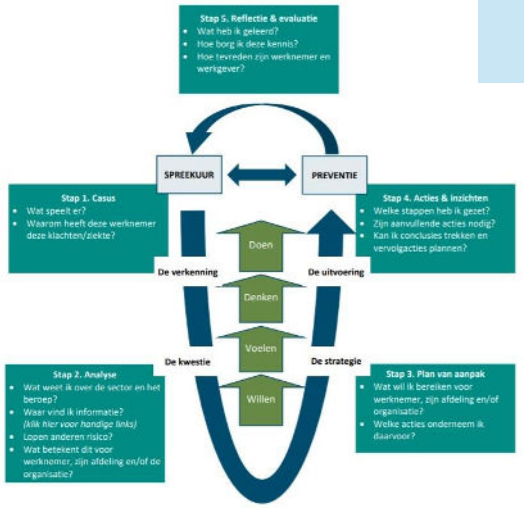

Hoe kan de uitvoering van preventieve taken door de bedrijfsarts versterkt worden?

- Evaluaties laten zien dat het programma
  - het bewustzijn over (het belang van) preventie vergrootte
  - bijdroeg aan waardevolle discussies tussen collega’s
  - effect had op de tijd besteed aan het geven van secundair preventief advies

[Wat ik leuk vond] is denk ik vooral het samen met collega's een issue aanpakken, dus dat je het niet alleen hoeft te doen. Dus het stuk samenwerken. En specifiek naar jezelf kijken: waar zit je hiaat en waar wil je aan werken in preventie? Dus samenwerken en jezelf spiegelen.

In beweging met stellingen

Ik besteed in mijn praktijk meer tijd aan preventie op het individuele niveau dan op het organisatorische niveau.

Ik durf een werkgever aan te spreken op ongezonde werkomstandigheden, ook als dat de relatie onder druk zet.

Ik bespreek leefstijl (slaap, bewegen, alcohol) actief met werknemers, ook als dat buiten de directe werkvraag valt.

Meer focus op preventie draagt bij aan mijn eigen veerkracht als bedrijfsarts.

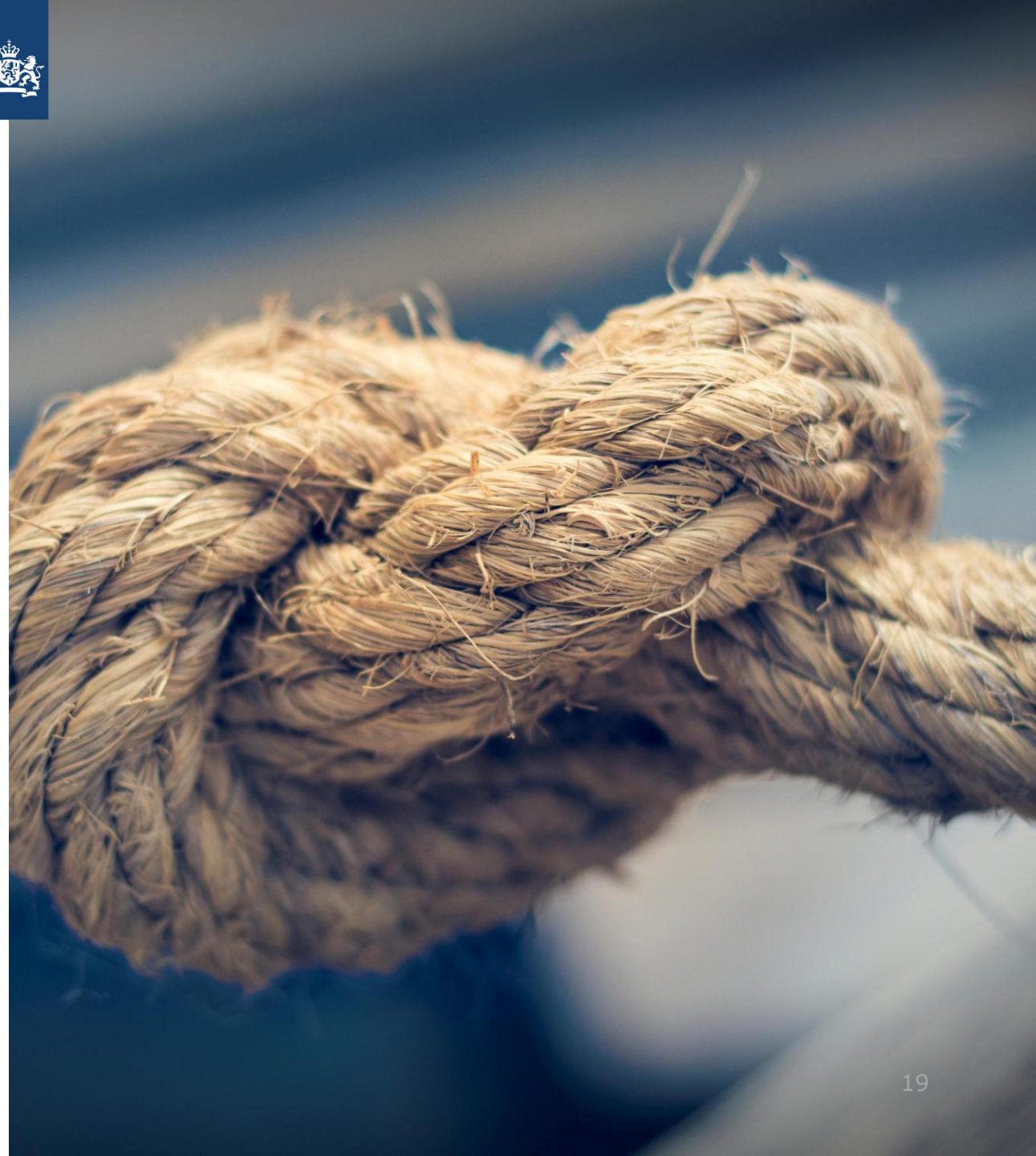

Multidisciplinair samenwerken klinkt mooi, maar in de praktijk kost het vooral veel tijd.

Doorontwikkeling interventie

- ZonMw Innovatieve Arbozorg
- Bij- en nascholing voor praktijkgroepen
- E-learning + 3 (fysieke) onderwijsdagen, afgewisseld met groepsbijeenkomsten
- Theorie, casuïstiek, praktische opdrachten
  - Preventie op organisatieniveau
  - Omgaan met weerstand
  - Multidiscplinaire samenwerking

NSPOH bijscholing (pilot)

- Nog een paar plekjes
  - 16 juni, 29 september, 19 januari
- Mail naar suzanne.pees@rivm.nl

Bedankt voor jullie deelname!

Zijn er nog vragen?